

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/7836,Rajd-historyczny-Szlakami-Zolnierzy-Wykletych-mjr-Jozefa-Kurasia-Ognia-Podhale-B.html>
26.03.2026, 09:44

Rajd historyczny Szlakami Żołnierzy Wyklętych mjr. Józefa Kurasia Ognia - Podhale - Beskid Wyspowy - Beskid Makowski, 30 września - 2 października 2011

26.09.2011

Pieszy rajd historyczny „Szlakami Żołnierzy Wyklętych mjr. Józefa Kurasia «Ognia»”, trwający od 30 września do 2 października 2011 r. zorganizowało Stowarzyszenie Rekonstrukcyjno-Historyczne im. Zgrupowania Partyzanckiego „Błyskawica” mjr. Józefa Kurasia „Orla” - „Ognia”, przy współpracy Społecznego Komitetu Pamięci Żołnierzy Konfederacji Tatrzańskiej, Rocha i Zgrupowania „Błyskawica” w Waksmundzie, Lokalnej Grupy Działania „Klimas” - Lubień, Tokarnia oraz Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN w Krakowie.

Rajd honorowym patronatem objęli: ppłk. Kazimierz Paulo „Skała” - dowódca 5. kompanii ZP „Błyskawica”, Zbigniew Kuraś - syn mjr. „Ognia” oraz Zuzanna Kurtyka - Prezes Stowarzyszenia Rodzin Katyń 2010.

W tegorocznej edycji rekonstruktorzy i miłośnicy dziejów partyzantki Żołnierzy Wyklętych poprowadzili uczestników rajdu szlakiem 5. beskidzkiej kompanii ZP „Błyskawica” Kazimierza Paulo „Skały”, zapoznając ich z historią tradycji partyzanckiej na terenie Beskidu Wyspowego i Makowskiego, poczynając od OP AK „Mszyca” ppor. Jana Stachury „Adama”, aż po działającą aż do lat 50. Grupę Operacyjną „Zorza” Jana Sałapatka „Orla”.

Celem rajdu, jako imprezy popularyzującej najnowszą historię regionu, było poznanie dziejów niepodległościowego podziemia zbrojnego, walczącego z okupantem niemieckim, a następnie sowieckim na terenie Podhala i Beskidów w latach 1939-1955. Uczestnicy rajdu, przemierzając wyznaczoną trasę, podążali szlakiem bojowym 5. kompanii ZP „Błyskawica”, docierając do miejsc i obiektów historycznych. Przy kolejnych punktach wykonywali różnego rodzaju zadania, poznając wojskowe tradycje polskich sił zbrojnych (umundurowanie, zasady salutowania, musztrę), specyfikę dziejów oraz kultury Podhala i Beskidów, jak również topografię regionu. Poprzez to wszystko starano się przywrócić społeczną pamięć o żołnierzach walczących o suwerenność Polski, a przynależących do: Dywersji Pozafrontowej, ZWZ-AK, Zgrupowania Partyzanckiego „Błyskawica” (w szczególności 5. kompanii „Skały”), oraz oddziałów partyzanckich „Wiarusy” i GO „Zorza”. O złożonej przez żołnierzy tych formacji ofierze z życia w walce za Ojczyznę, przypominał osobiście uczestnikom rajdu Kazimierz Paulo „Skała”. Był również czas na wspólny śpiew partyzanckich piosenek przy ognisku, ale też modlitwę podczas Mszy św. w kościele parafialnym w Juszczyńcu oraz zadumę i refleksję, powodowaną słowami pieśni Andrzeja Kołakowskiego w wykonaniu samego autora.

W tym roku w imprezie wzięło udział ponad 200 osób z różnych regionów Polski (m.in. Waksmund, Ludźmierza, Nowego Targu, Starego Sącza, Sucheju Beskidzkiej, Katowic, Olkusza, Krakowa, Rudawy, Gdańska, Poznania).

RELACJA Z RAJDU

1. dzień rajdu (30 września), piątek:

Dojazd grup wraz z opiekunami na miejsce startu na Przełęczy Edwarda Rydza-Śmigłego nad Chyszówkami koło Limanowej. Tam, przy odsłoniętej w 1999 r. z inicjatywy Jana Drózdza „Brzytwy” (żołnierza 1. psp AK) tablicy memoratywno-edukacyjnej, przywitali przybyłych organizatorzy (Adam Błaszczuk – komendant VI Rajdu, Agata Kuraś – prezes SRH „Błyskawica”). Następnie uroczystego otwarcia dokonali Pani Zuzanna Kurtyka i Pan Zbigniew Kuraś. Z kolei dr Paweł Naleźniak (pracownik OIPN w Krakowie) wyjaśnił znaczenie i przyczyny kontynuacji podjętej w 1939 r. walki o niepodległość państwa polskiego, już po wyparciu z terenów Rzeczypospolitej okupanta niemieckiego. W swoim wystąpieniu wspominał on również o tragicznych losach konspiratorów, w szczególności dowódców, których miejsca spoczynku dotąd pozostają nieznane.

Po uroczystym otwarciu rajdu patrole wyruszyły w trasę wiodącą szlakami turystycznymi (śladem przejścia 5. kompanii „ogniowców” z rejonu Limanowej w rejon Makowa w 1946 r. oraz Legionów Polskich z Makowa do Limanowej w 1914 r.) Niemal do zmroku zespoły pokonywały piętnastokilometrowy odcinek drogi z Przełęczy Edwarda Rydza-Śmigłego poprzez Jurków, Ćwilin (1072 m n.p.m.), Czarny Dział (673 m n.p.m.) do Mszany Dolnej, podejmując przy tym próbę ominięcia przygotowanych na nie „zasadek”. Stamtąd uczestnicy zostali przewiezieni do bazy rajdu – szkoły w Bogdanówce koło Skomielnej Czarnej.

2. dzień rajdu (1 października), sobota:

Po trudach pierwszego dnia, pierwotnie zaplanowana trasa z Bogdanówki przez Koskową Górę (867 m n.p.m.), Stańkową Górę (666 m n.p.m.), Makowską Górę do Makowa Podhalańskiego (łącznie 15 km), uległa zmianie. Postanowiono ograniczyć ją do ok. 10-kilometrowej pętli wokół Bogdanówki. Przed wyruszeniem z bazy zorganizowano dla patroli odprawę i krótką prelekcję historyczną, którą poprowadzili Adam Błaszczuk i Dawid Golik (pracownik OIPN w Krakowie). W poszczególnych punktach na szlaku, uczestnicy – tak jak poprzedniego dnia – zdobywali punkty za wykonanie różnych zadań, m.in. z wykorzystaniem kompasu, mapy, broni, a nawet gitary. Kolejno przybywający na metę byli nierzadko zaskakiwani formą zakończenia etapu, obfitującego w pytania z zakresu wiedzy historycznej.

Po powrocie do bazy rajdowicze zregenerowali siły i udali się na spotkanie z ppłk. Paulo, połączone z projekcją filmu poświęconego postaci Józefa Kurasia „Ognia”. Po zakończeniu spotkania rozpalono ognisko, przy którym do późnych godzin nocnych rozbrzmiewały partyzanckie pieśni.

3. dzień rajdu (2 października), niedziela:

Trzeci dzień rajdu był przeznaczony przede wszystkim na zadumę i modlitwę za walczących o niepodległość Polski w latach 1939–1955. Ten dług wdzięczności wobec nich spełniono uczestnicząc we Mszy św., odprawionej m.in. w intencji poległych, w kościele w Juszczyńcu. Z kolei po Mszy św., przy tablicy mjr. J. Kurasia „Ognia”, poświęconej w 1987 r. przez śp. ks. Adolfa Chojnackiego (także ofiarę reżimu komunistycznego, nazywanego „Popiełuszką Podhala”), odbył się Apel Poległych 1939–1955. W uroczystości uczestniczyli m.in. ppłk. Kazimierz Paulo „Skała”, Czesław Stolarczyk „Głuc” (żołnierz 3. kompanii ZP „Błyskawica”) oraz przedstawiciele miejscowych samorządów. Części zamykającej tegoroczny rajd towarzyszyła refleksja przy dźwiękach gitary i śpiewie piosenek w wykonaniu Andrzeja Kołakowskiego. Ostatnim punktem było podsumowanie dwudniowych zmagania patroli i przyznanie im nagród. Pierwsze miejsce (podobnie jak w latach poprzednich) zajęli licealiści z IV LO w Olkuszu, których patronem na trasie rajdu był legendarny dowódca partyzancki – Henryk Flame „Bartek”.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)